

LETOPIS 2018

DECEMBER 2018

ŠTUDENTSKI KLUB ŽALEC

ŠTUDENTSKI KLUB ŽALEC

Aškerčeva ulica 13
3310 Žalec

info@sk-zalec.org

(03) 710-22-30

Tomaž Kozovinc,
PREDESEDNIK

031-532-246

Kristina Slipčević,
PODPREDESNICA

040-208-028

Lina Pušnik,
SVETNICA

031-808-840

URADNE URE

Petek: 17.00 - 20.00

Sobota: 15.00 - 18.00

Dragi ŠKŽ-jevec,

Leto 2018 se bliža h koncu, ekipa Študentskega kluba Žalec pa je skupaj z vami preživela še eno nepozabno leto. Skupaj z vami smo ustvarjali nepozabne dogodke, doživeli nove dogodivščine in pridobili nova znanja. Bilo je pestro in zanimivo.

Ob koncu leta smo za vas pripravili LETOPIS Študentskega kluba Žalec. V njem predstavljamo kaj smo doživeli v zadnjih mesec tega leta. Med pestrimi vsebinami pa se skrivajo tudi koristne informacije za študente. Drugo leto zapored je klub pridobil častnega člana, tokat je to postal Matic Zagoričnik. Za vas smo pripravili njegov intervju.

Prebrskajte, uživajte v branju in se vidimo v 2019!

Ne pustite, da čas beži mimo vas. Uživajte v trenutkih in jih soustvarjajte z nami.

*Srečno, uspešno, veselo in
razigrano leto*

2019

EKIPA ŠKŽ-jevcev.

KAJ SE JE DOGAJALO

MATIC ZAGORIČNIK, ČASTNI ČLAN

EKIPA ŠKŽ ZA LETO 2019

MESEC SOCIALE IN ZDRAVJA

BOŽIČKOVA TOVARNA

SKI OPENING S ŠKŽ

LETO

AKTUALNO ZA ŠTUDENTE

VARČEVANJE NA PLEČIH
RANLJIVIH SKUPIN DRŽAVLJANOV

1. DECEMBER:
PENTLJICE, KONDOMI IN STIGMA

2
0
1
8

MATIC ZAGORIČNIK, ČASTNI ČLAN ŠTUDENTSKEGA KLUBA ŽALEC

Vesten, delaven, prijazen, ustrezljiv, ... in še bi lahko naštevali. To je naš Matic.

Po vseh letih aktivnega delovanja v klubu, vsem njegovem trudu in prizadevanju za uspešno delovanje kluba, ga je klub ob njegovem slovesu iz študentskih let imenoval za **Častnega člana Študentskega klub Žalec.**

Na kratko nam opiši tvoj prihod, tvoje začetke... Kaj te je pripeljalo do študentskega organiziranja?

Na svojo pot aktivnega delovanja v Študentskem klubu Žalec sem se podal na začetku svojih študentskih let, to je bilo leta 2010, ko sem začel študirati na Ekonomski fakulteti v Ljubljani. Sprva sem veliko poslušal, opazoval in spraševal starejše študente, aktiviste Študentskega kluba Žalec ter si na tak način pridobival znanje o samem študentskem organiziranju tako na lokalni kot tudi nacionalni ravni in pa seveda znanje o organizaciji posameznih projektov. Še danes sem jim hvaležen, da so me sprejeli med svoje vrste, mi ponudili priložnost biti del ekipe in seveda veliko novega naučili.

Klub si uspešno vodil 2 leti. Kateri so bili zate največji izzivi?

Po več letih učenja in organiziranja raznoraznih projektov ter urejanja klubske dokumentacije sem se leta 2014 ob podpori prijateljev in znancev odločil kandidirati za predsednika Študentskega kluba Žalec. Pred tem sem bil član nadzorne komisije, član upravnega odbora, v mandatu 2013/2014 pa tudi podpredsednik Študentskega kluba Žalec. Dva mandata, torej dve leti mojega vodenja

kluba, sta bila zelo uspešna. Največji izzivi s katerimi sem se na začetku soočil, je bila organizacija največjega tradicionalnega projekta Študentskega kluba Žalec – Žalske noči mladih. Uspešno izpeljati organizacijo takšnega projekta zahteva veliko vloženega truda in predvsem znanja na različnih področjih, zato mi je to predstavljalo velik izziv. Po vseh teh letih, ki sem jih dal skozi v študentskem organiziranju, so se mi še vedno porajala raznolika vprašanja, kaj, kdaj, kako, kje. Odgovor na ta vprašanja pa sem poiskal kje drugje, kot pri mojih starejših vzornikih, ki so vodili klub pred mano, ki so mi pomagali, da sem prišel tako daleč. Prenos znanja se ne konča v trenutku, ko nekdo zapusti klub zaradi zaključka študija. Te osebe, na katere sem se večkrat lahko obrnil, so bili bivši študentje, takrat že zaposleni, ki so si brez težav vzeli čas za moja vprašanja. Poleg Žalske noči mladih pa je izziv prav tako vsakič znova, vsako leto znova, pripeljati klub do še večje prepoznavnosti v naši regiji. Soočali smo se z veliko apatičnostjo mladih do aktivizma na področju mladinske dejavnosti v lokalnem okolju in moj cilj je bil razširiti dober glas kluba ter hkrati pridobiti podporo drugih organizacij na lokalnem področju. S klubskimi projekti za mlade in še posebej z aktivno dijaško sekcijo Študentskega kluba Žalec sem želel spodbuditi mlajše generacije nadobudnežev k novim idejam in večjemu vključevanju v aktivnosti na področju mladinske dejavnosti. Vedno sem bil mnenja, da bodo mladi le z dobrim delom videli in spoznali prednosti, ki jih prinaša aktivno sodelovanje v študentskem klubu.

Največji projekt Študentskega kluba Žalec je Žalska noč mladih. Bil si vodja projekta, del celotne organizacije od začetka do konca.

Kaj tebi pomeni Žalska noč mladih?

Kot sem že povedal, je bila organizacija Žalske noči mladih velik izziv. Kot vodja takšnega projekta se moraš zavedati predvsem odgovornosti, ki jo nosiš. To je tradicionalen projekt, ki predstavlja srce in dušo Študentskega kluba Žalec. Vsi aktivisti vsako leto dihaajo v eno za organizacijo tega projekta. Na ta projekt gledam s posebnim občutkom, ki se ga ne da ubesediti. Po večmesečni aktivni organizaciji je občutek, ko vidiš na tisoče zadovoljnih obiskovalcev Žalske noči mladih, nepopisen in neponovljiv.

Vsako leto smo skrbeli za to, da smo Žalsko noč mladih še nadgradili od prejšnjega leta in resnično verjamem, da bodo na tem delale tudi generacije za mano. Pri vsem pa kot vodja projekta ni vedno vse tako rožnato, saj moraš skrbeti tudi za pozitivno finančno izpeljavo projekta. Vsak projekt se ne zaključi vedno na dan dogodka, pač pa s končnim vsebinskim in finančnim poročilom projekta. Pri tem moram dodati še eno izjemno pomembno stvar, in sicer takšen projekt se ne da izpeljati brez uspešne ekipe, ki dela kot eno. Znotraj organizacijske ekipe morajo biti aktivisti, ki si brezpogojno zaupajo, verjamejo, so odgovorni za svoje naloge, pozitivno misleči, samoiniciativni z visokimi, a realnimi cilji ter seveda željni po tem, da projekt do potankosti uspe v vseh vidikih. Samo s takšno ekipo je možno tako velike projekte delati tako uspešne. Naj izkoristim ta trenutek še enkrat za iskreno zahvalo moji ekipi, ki je z veliko vložene truda omogočila, da smo pod mojim vodstvom uspešno izpeljali dve Žalski noči mladih v letih 2015 in 2016.

Ob vodenju kluba, aktivnem udejstvovanju na dogodkih in organiziranju le teh, si zraven študiral ekonomijo. Kako si uspel usklajevati študentsko življenje v Ljubljani in vodenje kluba v Žalcu?

Brez težav. V kolikor delaš nekaj s srcem, si znaš razporediti čas in opravljati več stvari hkrati, pa čeprav v različnih krajih. Res je, da sem prvo leto vodenja kot predsednik Študentskega kluba Žalec na fakulteti imel malo manj napeto, ker sem bil primoran vzeti absolventski status, tako da sem lahko veliko časa preživel v klubu in urejal vso potrebno dokumentacijo, ki jo je, verjamate ali ne, kar veliko. V svojem drugem mandatu kot predsednik pa sem nadaljeval študij na drugi stopnji prav tako na isti fakulteti, a sem prav tako brez težav razporejal svoj čas in uspešno opravljal izpite ter hkrati vodil Študentski klub Žalec. Vse se da, če se hoče.

Verjetno si skozi vsa ta leta s klubom in ljudmi okoli njega tudi rasel, se osebno razvijal... Lahko izpostaviš kakšno stvar, pozitivno/negativno, ki ti jo je klub dal za življenje in ti bo ostala v spominu?

Vsa ta leta, ki sem jih aktivno preživel v Študentskem klubu Žalec, so me definitivno naučila veliko novega, kar mi bo prav prišlo na moji življenjski poti. Predvsem sem se naučil to, da moraš verjeti v sebe in tudi druge, si zaupati in biti zvest svojim načelom. Vse to in še veliko več so pozitivne stvari, ki so se mi vtisnile kot pečat v spomin za celo življenje. Poleg vsega znanja, ki sem ga pridobil, pa sem še bolj hvaležen za vse čudovite trenutke s prijatelji aktivisti Študentskega kluba Žalec, s katerimi smo ustvarili veliko lepih nepozabnih zgodb, ki bodo za vedno imele svoj prostor v mojem srcu in se jih bom z največjim veseljem spominjal. To je tisto, kar velja.

Mlajši klubovci se še vedno radi obrnejo nate in te povprašajo za kakšen nasvet in ti si jim vedno pripravljen pomagati. Kaj bi jim svetoval pri njihovem vodenju kluba za naprej?

Mlajšim aktivistom svetujem, da sledijo svojim sanjam. V kolikor imajo resnično željo po aktivnem udejstvovanju v Študentskem klubu Žalec, verjamem, da bodo delali tako, kot je prav, pošteno in vestno. Prenos znanja v našem klubu je vedno potekal učinkovito in uspešno, zato verjamem in zaupam v njihovo delo. Še vedno pa se lahko obrnejo name za kakšen nasvet, me pokličejo, gremo na kavo in se pogovorimo o vsem, kar jih zanima tako glede vodenja kluba ali organiziranja projektov. To je najmanj, kar lahko naredim.

KAJ SE JE DOGAJALO?

ČASTNI ČLAN

Sedaj pa dovolj o klubu in študentskem življenju ki je žal že za tabo. Kakšni so tvoji plani v prihodnosti? Kakšen je sedaj tvoj vsakdan?

Kmalu bo eno leto odkar sem se zaposlil in si tako kot na začetku svojih študentskih let sedaj pridobivam delovne izkušnje še na poklicnem področju, bolj natančno na področju kontrolinga. Na tem področju želim tudi uspeti, zato vem, da bo potrebno veliko truda in dodatnega učenja za pridobitev potrebnega znanja, ki pride s prakso. Verjamem v to, zato tudi sledim tem svojim ciljem. Poleg službe en del svojega prostega časa namenim tudi pisanju magistrske naloge, da čim prej uspešno zaključim še to stopnjo mojega študijskega življenja. Drugi del prostega časa pa z največjim veseljem namenim svojim bližnjim – moji boljši polovici Lejli, staršem, psu Lunu in prijateljem, brez katerih življenje ne bi bilo tako izpopolnjeno, kot je sicer.

Matic, hvala!

KAJ SE JE DOGAJALO?

EKIPA ŠKŽ V LETU 2019

V začetku decembra je na občnem zboru bila izvoljena ekipa za leto 2019.

Ekipa bo v novem letu ustvarjala nove in popestrila že tradicionalne projekte pod vodstvom predsednika Tomaža Kozovinca. Ekipa je motivirana in se že veseli prihajajočih izzivov.

Trudili se bomo ustvariti klub s tradicijo na katerega bodo ponosne tudi generacije, ki prihajajo za nami. Z vztrajnostjo in gorečo željo gremo novim zmagam naproti!

Vaša ekipa Študentskega kluba Žalec

KAJ SE JE DOGAJALO?

MESEC SOCIALE IN ZDRAVJA

Študentski klub Žalec vsako leto tradicionalno posveti mesec november socialni in zdravju. Skozi pester program različnih zanimivih dogodkov, smo tudi letos popestrili novembrske vikende.

CROSSFIT IZZIV

Prvi vikend smo posvetili športu, natančneje vodeni vadbi CrossFit. Vadbo je vodil Anže Stiplovšek. Vadba je bila prilagojena glede na telesno pripravljenost posameznikov. Izziva se je udeležilo veliko športnih navdušencev. Odločeni smo, da drugo leto izziv ponovimo in nadgradimo! Kjer je volja, tam je moč!

Eden izmed tradicionalnih projektov v sklopu Meseca sociale in zdravja je Zdrav zajtrk s ŠKŽ. Zajtrk predstavlja najpomembnejši obrok dneva, saj daje telesu energijo, ki jo potrebuje za normalno delovanje. Zajtrk je v letošnjem letu bil rekordno obiskovan, verjetno smo se mladi začeli zavedati, kako pomemben obrok dneva je prav zajtrk. Ob okusnem zajtrku nas je pričakala tudi slastna kavica ali čaj.

ZDRAV ZAJTRK

KAJ SE JE DOGAJALO?

MESEC SOCIALE IN ZDRAVJA

JOGA IZZIV

Po bolj burnem Cross fit izzivu, nam je prilegla bolj umirjena vadba, Joga je najstarejši nauk o usklajenosti telesa, uma in duha. Popelje nas na potovanje, kjer sami sebe raziščemo, spoznamo in ves čas širimo svoje meje. Za notranji mir in sprostitev smo se odločili tudi člani kluba in organizirali JOGA izziv. V čudežni svet joga nas je popeljala inštruktorica Veronika.

KAJ SE JE DOGAJALO? | MESEC SOCIALE IN ZDRAVJA

10
NOVEMBER

MARTINOVANJE IN AFTER PARTY Z INES ERBUS

Odlična družba, dobro vzdušje, vrhunsko vino in čudovit razgled.

Slike povedo več kot tisoč besed. Bilo je nepozabno!

KAJ SE JE DOGAJALO? | MESEC SOCIALE IN ZDRAVJA

16
NOVEMBER

POTOPIŠNO PREDAVANJE PO ZDA (Anja Oset)

Anja nam je predstavila svojo izkušnjo s potovanja in dela v Ameriki.

24
NOVEMBER

DELAVNICA COCTAILOV

Vsi radi pijemo koktajle, pa naj bo to pozimi ali poleti. Pa jih znamo tudi narediti in prepoznati sestavine? Ravno zato je ŠKŽ organiziral delavnico cocktailov, kjer smo zmešali od Pine Colade, Tom Collinsa vse do Mojita. Delavnico je vodil cocktail mojster – Anže Stiplovšek.

KAJ SE JE DOGAJALO? | MESEC SOCIALE IN ZDRAVJA

30
NOVEMBER

ZAKLJUČEK MESECA SOCIALE IN ZDRAVJA

Mesec poln uspešnih dogodkov smo zaključili v Hmeljarskem muzeju Žalec. Na zaključku smo strnili dogajanje skozi mesec, podelili nagrado častnemu članu in se nasmejali ob stand up predstavi Gašperja Berganta.

KAJ SE JE DOGAJALO? | BOŽIČKOVA TOVARNA

Božičkova tovarna je tudi letos narisala nasmeh na obraze otrokom iz socialno ogroženih družin.

Humanitarno društvo Enostavno pomagam je že četrto leto zapored odprlo Božičkovo tovarno daril, v kateri s pomočjo obiskovalcev, ki postanejo Božičkovi pomočniki, poskrbi, da tudi otroci iz socialno šibkih družin širše celjske regije doživijo božično veselje. Del božičkovih pomočnikov, ki obdarujejo je bil tudi Študentski klub Žalec.

KAJ SE JE DOGAJALO?

SKI OPENING S ŠKŽ NA KOPAH

Po nekaj letih premora, je ŠKŽ zoper organiziral smučarski vikend. Bila je nepozabna zimska zabava ob sončnem vremenu.

Za vse tiste, ki so želeli svoje smučarsko znanje obnoviti in/ali utrditi, je klub ponudil možnost "ŠtudentSKIga šnelkurza" – ta se je ob izkazanem interesu s smučarskim učiteljem izvedel po dogovoru tekom dveh smučarskih dni.

ŠKŽ

AKTUALNO ZA ŠTUDENTE

VARČEVANJE NA PLEČIH RANLJIVIH SKUPIN DRŽAVLJANOV

Ljubljana, 14. november 2018: Na Študentski organizaciji Slovenije (ŠOS) smo v medijih zasledili novice, da naj bi koalicija z ministrom Andrejem Bertoncljem usklajevala novelo zakona o izvrševanju proračuna za leti 2018 in 2019, s katero naj bi ministrstvo predvidelo ukrepe za zmanjševanja pravic na področjih socialne in družinske politike. Med drugim naj bi načrtovali, da se nadaljuje varčevanje pri otroških dodatkih in državnih štipendijah, da se ne bi usklajevali transferji posameznikom in gospodinjstvom. Na ŠOS ostro obsojamo namere Ministrstva za finance (MF), Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (MDDSZ), Vlade RS in celotne koalicije s predsednikom vlade Marjanom Šarcem na čelu.

Že pri prvih varčevalnih ukrepih leta 2012 smo na ŠOS opozarjali, da so posegi v področje mladih, ki so ranljiva družbena skupina in osnovno sociala še posebej škodljivi; kot tudi posegi v izobraževanje in znanost. Krize je konec, imamo visoko gospodarsko rast in presežke, država je videti, kot da stroški brez omejitev in se za vse najde denar; mladi pa smo očitno spet pozabljeni in izigrani. Kot nas je skrbelo že ob ZUJF, so začasni varčevalni ukrepi pod izgovorom krize, res postali stalni. Največje breme pa nosimo najbolj ranljivi in za krizo najmanj krivi.

ŠKŽ | AKTUALNO ZA ŠTUDENTE

Naj spomnimo, ZUJF je med drugim ukinil nacionalno stanovanjsko varčevalno shemo, ukinil dodeljevanje subvencij mladim družinam za prvo reševanje stanovanjskega vprašanja, ukinil dodatek na dohodek v družini študenta, obremenil študentsko delo, omejil pravico do študentske prehrane (in zamrznil višino subvencije) itd. Največji poseg v socialo mladih pa je postal, ko je ZUJF omejil pravico do državne štipendije. Dijaki in študenti bi morali po Zakon o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev (ZUPJS) dobiti državno štipendijo tudi za t.i. 5. dohodkovni razred (povprečni mesečni dohodek na osebo nad 53% in do 64% neto povprečne plače), vendar je bil zaradi varčevanja z ZUJF (kasneje ZUPJS) ta razred leta 2012 "zamrznjen". Letni prihranek je znašal pribl. 10 milijonov evrov.

Štipendije pa bi se morale (zaradi rasti v letu 2014) že leta 2016 vrniti na predkrizno raven, vendar je po zakonski intervenciji in izigranju mladih z le delno sprostivjo varčevalnih ukrepov, spremembo zakonodaje in vpeljavo dodatnega pogoja (namesto sprostivte, torej še dodatna zaostritev), Vlada RS pri mladih podaljšala varčevanje. Takrat so v gradivo novele ZUPJS zapisali, da bi mogli "zagotoviti 13,5 milijonov evrov dodatnih sredstev in da bi bila to za državni proračun prevelika obremenitev, zato se predlaga prehodno obdobje do uvedbe predlaganega ukrepa". Varčevanje pa se ni sprostilo niti leta 2018, zaradi gospodarske rasti leta 2016, ki ni presegla 2,5 % rasti – rast je bila namreč točno 2,5 %.

Pogoj pa se je nedvoumno izpolnil letos. Vlada je na podlagi ugotovitve SURS namreč konec septembra objavila ugotovitveni sklep, da je gospodarska rast v letu 2017 presegla 2,5 % BDP. Prav tako se je izpolnil pogoj, ki ga je država dodatno vpeljala konec leta 2015 (ko je bilo že konec gospodarske krize). Pogoj "rasti stopnje delovne aktivnosti v starostni skupini od 20 do 64 let", je bil prav tako dosežen, saj je rast presegla 1,3 %.

Vlada je torej že enkrat pozabila na zavezo po povrnitvi socialnih transferjev na "normalno", predkrizno raven. Ni spoštovala ZUPJS in ga je konec leta 2015 raje spremenila na način, da se je še naprej varčevalo na mladih. Vnesla je celo še dodatni pogoj rasti stopnje delovne aktivnosti in to brez pravih argumentov (razen varčevalnih) in pojasnil. To je bilo v času, ko je država jasno sporočala, da je varčevanja konec, npr. z zvišanjem plač policistov, zdravnikov, zaposlenih v javnem sektorju, vrnitvijo 2. januarja kot dela prostega dneva, dvigovanjem pokojnin, minimalne plače itd. Hkrati pa je mladim sporočila, da nismo njena prioriteta.

ŠKŽ | AKTUALNO ZA ŠTUDENTE

Očitno se to ponavlja leta 2018. Čeprav smo lahko pred državnozbornimi volitvami poslušali obljube politikov o vlaganjih v mlade, znanje, razvoj, floskule o socialni državi, solidarnosti itd., je vlada to očitno hitro pozabila.

Tako koalicija v času gospodarske rasti in ob proračunskih presežkih namenja več sto milijonska sredstva za plače javnih uslužbencev, deset milijonska sredstva za občine, dviga se višina denarne socialne pomoči, obeta se izredno usklajevanje pokojnin in povišanje regresa, predsednik Vlade RS Marjan Šarec napoveduje zvišanje obrambnih izdatkov itd. Ponovno smo priča kupčkanju političnih strank in popuščanju najbolj glasnim in vplivnim. Pozablja pa se ponovno na mlade, socialo in izobraževanje; na teme, ki so bile očitno aktualne le pred volitvami.

Ne problematiziramo, da se prenehajo vsi varčevalni ukrepi iz časa gospodarske krize. Stroške krize, za katero nismo krivi mladi, delavci in upokojeanci, smo nosili vsi; čeprav neenakomerno in nesorazmerno; in prav je, da se stanje vsaj povrne na predkrizno raven. Zato podpiramo vse interesne skupine pri njihovih prizadevanjih.

Se pa varčevalni ukrepi precej vsebinsko razlikujejo. Namen državne štipendije je spodbujanje izobraževanja in vzpostavljanje enakih možnosti za izobraževanje, posredno tudi skrajšanju dobe izobraževanja in izboljšanju zaposljivosti. Porabijo se v glavnem za kritje stroškov, ki nastanejo najbolj socialno prikrajšanim mladim v zvezi z izobraževalnim procesom. V zadnjem, 5. razredu znaša osnovna štipendija zgolj med 35 evrov (mladoletni) in 70 evrov (polnoletni). Čeprav se mesečni stroški študentov ocenjujejo na preko 500 evrov (raziskava EVROŠTUDENT VI.). Podobno gre pri otroških dodatkih za osnovne socialne transferje.

Opozarjamo, da se mora "skupno dobro" pravično razdeliti med vse družbene skupine. Še več, najprej bi morali poskrbeti za najbolj ranljive skupine, to pa so tudi otroci, dijaki, študenti, brezposelni, upokojenci itd., ter prekiniti varčevanje na področju sociale. Vlada in poslanci bi se morali tudi zavedati, da predstavljajo in zastopajo vse državljane in ne bi smeli podlegati partikularnim interesom.

Jaka Trilar, predsednik ŠOS: "V kolikor se navedbe medijev držijo in se bodo namere Ministrstva za finance Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, ter Vlade RS uresničile, bomo mladi, ponovno izigrani. Mladi smo tu, očitno pa Vlada pričakuje, da bomo bomo z kot edina skupina s kriznimi ukrepi počakali do nove krize, kjer bomo oškodovani dodatno. Ob takšnih ukrepih vse organizacije, ki zastopamo mlade ne bomo stale križem rok."

VIR: ŠKIS

Ob mednarodnem dnevu boja proti AIDS-u nas na vsakem koraku pričakajo razni prostovoljci s pentljicami, delijo se kondomi, v medijih pa potekajo razne kampanje za ozaveščanje ljudi o tej bolezni. Po tem pa vse potihne, pentljice in brošure obležijo na policah, v smeteh, v medijih pa so ponovno v ospredju bolj aktualne teme. Ljudje, ki so okuženi z virusom HIV in oboleli za AIDS-om, pa so še vedno tu. Soočajajo se s stigmatom in ker so okuženi, v vsakdanjem življenju naletijo na marsikatero oviro.

O stigmatu in težavah s sprejemanjem s strani družbe po okužbi smo se pogovarjali s Sebastjanom Sitarjem in Mitjo Čosićem. Oba sta poklicno dejavna na področju virusa HIV v Sloveniji – Sebastjan je programski sodelavec Legebitre, Mitja pa je poleg tega tudi član Komisije za AIDS pri Ministrstvu za zdravje in svetovalec na PEP telefonu, kjer svetuje glede poizpostavitvene zaščite pred okužbo z virusom HIV.

Sebastjan je svojo izkušnjo ob tem, ko je izvedel, da je HIV pozitiven, predstavil javnosti, saj je želel iz nastale situacije potegniti nekaj pozitivnega. Testiranje je sicer redno izvajal vsake tri mesece na društvu Legebitra, virus pa so mu odkrili na infekcijski kliniki, ki jo je obiskal zaradi povišane temperature, utrujenosti in slabega počutja. Ob diagnozi je sledil šok, njegova družina pa je novico precej dobro sprejela, podporo je dobil tudi pri prijateljih. Glede svoje diagnoze je odkrit in na njegovo vsakdanje zdravje ne vpliva, vseeno pa ima zadržke pred splošno populacijo: motijo ga komentarji, ki jih bere pod objavami o virusu HIV v medijih. Svojega statusa ne skriva niti pred partnerji, saj je danes okužbo z virusom HIV mogoče obvladovati v tolikšni meri, da oseba virusa ne more prenašati naprej, kar je poleg ohranjanja zdravja tudi najpomembnejši rezultat zdravljenja.

*HIV prevention
starts with ME.*

1. DECEMBER

PENTLJICE, KONDOMI IN STIGMA

Z razkrivanjem svojega statusa želi Sebastjan zmanjšati stigmo in diskriminacijo do okuženih oseb, ki je po mnenju Mitje še vedno močno prisotna, predvsem zaradi neznanja in predsodkov. Večine ljudi virus HIV ne zanima, ker mislijo, da jih to ne more doleteti, neznanje pa je odlična podlaga za stigmo, poudarja Mitja. HIV je namreč tema, ki je v medijih aktualna le občasno, običajno le ob 1. decembru, premalo je poudarka na osveščanju javnosti o pomembnih dejstvih o le-tem (npr. da danes kondom ni več edina možna zaščita). Zaradi napačnih informacij, ki krožijo, se marsikdo znajde v nepotrebnih stiski, do katere pride, ker o realnih tveganjih za okužbo ne ve veliko. Zaradi neinformiranosti ljudi so močno prisotni tudi predsodki, da HIV določa samo nekatere skupine, da so si ti ljudje to bolezen zaslužili z načinom življenja (npr. istospolno usmerjeni, uživalci drog, spolni delavci ipd.) Mitja izpostavi, da je stigme veliko tudi med zdravstvenimi delavci, ki se zaradi preceňevanja tveganj za okužbo bojijo dela s HIV pozitivnimi pacienti. Ker je posameznikova diagnoza v zdravstvu razkrita, so toliko bolj izpostavljeni diskriminaciji zdravstvenih delavcev – 90 % oseb z virusom HIV v Sloveniji naj bi že doživelo diskriminacijo pri zdravstveni oskrbi, bodisi kot nekorektno obravnavo, žaljiv odnos zdravstvenih delavcev, bodisi kot zavrnitev obravnave in podobno. Sebastjan pove, da je to osebno doživel pri stomatologu: ta je pri njegovi obravnavi uporabljal dodatno zaščito, čeprav tovrstni način prenosa okužbe še ni bil dokazan.

Stigma in iz nje izhajajoča diskriminacija pa zelo negativno vplivata na zdravje in kakovost življenja oseb z virusom HIV, ki se poleg zdravstvenih soočajo tudi s psihološkimi in socialnimi posledicami okužbe. Zaradi stigme so takšni posamezniki izgubljali službe, pod pritiski sosedov, ki so izvedeli za njihov status, so se morali izseliti iz svojega doma, bili so deležni žalitev idr. Stigma je vsekakor pomemben dejavnik, ki vpliva na odločitve za testiranje.

1. DECEMBER

PENTLJICE, KONDOMI IN STIGMA

Oba sogovornika poudarjata, da je testiranje ključnega pomena za uspešno zdravljenje, zato se testiranje priporoča vsem spolno aktivnim osebam ne glede na spol, starost in spolne prakse vsaj enkrat v življenju. Osebe, ki menjavajo spolne partnerje, bi se morale testirati vsaj enkrat na leto, osebe, ki imajo spolne odnose z različnimi partnerji v deželah z visoko prevalenco okužbe s HIV-om, npr. v podsaharski Afriki ali vzhodni Evropi, ter moški, ki imajo spolne odnose z moškimi, pa bi se morali redno testirati na 3 do 6 mesecev.

Osebe, ki so okužene s HIV, lahko ob redni terapiji živijo povsem normalno in zdravo življenje, zato je prav, da so enakopravni člani družbe, ki zaradi diagnoze niso prikrajšani. S HIV-om se ne moremo okužiti kar tako, vseeno pa tveganja za okužbo ne gre podcenjevati, saj možnost okužbe obstaja pri vsakem spolno aktivnem človeku.

Zato je ključnega pomena, da si pred tem ne zatiskamo oči, poskrbimo za ustrezno zaščito in tako tudi za svoje zdravje. Navsezadnje pa moramo upoštevati tudi to, da smo vsi, kljub vsemu, še vedno ljudje.

VIR: D.R., ŠKIS

